

10.12.2021

Ympäristöministeriö/Ympäristönsuojeluosasto
Erityisasiantuntija Minna Valtavaara

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
00102 EDUSKUNTA

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 220/2021 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt ympäristöministeriöltä asiantuntijaa kuultavaksi sekä kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä.

Tilapäinen säilytys

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että vaarallisten aineiden tilapäinen säilytys keskitetään paikoille, joissa onnettomuusriskit ja näin ollen ympäristövahingot ja ympäristön pilaantuminen pystytään estämään huolellisen suunnittelun, valmistelun, varautumisen ja valvonnan kautta.

Ehdotuksen mukaisesti vaarallisia aineita saa tilapäisesti säilyttää vain paikassa, jolla on sisäinen pelastussuunnitelma, pois lukien lentopaikat. Ympäristöministeriö pitää hyvänä sisäisen pelastussuunnitelman vaatimusta, joka ehdotuksessa laajenee verrattuna voimassa olevaan lainsäädäntöön koskemaan muitakin tilapäisen säilytyksen alueita kuin satama-alueita ja ratapihoja.

Ehdotuksen mukaisesti sisäinen pelastussuunnitelma on laadittava ennen toiminnan aloittamista ja uusittava, kun toiminta merkittävästi muuttuu. Sisäisessä pelastussuunnitelmassa on kuvattava mm. vaarallisiin aineisiin liittyvät vaaraominaisuudet, mahdolliset onnettomuustyytit, onnettomuudessa toteutettavat toimenpiteet sekä toimenpiteet, joilla torjutaan ennalta mahdollisten onnettomuuksien vaikutukset ja rajoitetaan niiden seurauksia. Sisäisen pelastussuunnitelman laadusta huolehditaan Liikenne- ja viestintäviraston hyväksynnällä, joka annetaan vasta sen jälkeen, kun pelastusviranomaiset, alueelliset ELY-keskukset, aluehallintovirastot, kunnat ja muut mahdolliset viranomaiset ovat voineet esittää mielipiteensä suunnitelmasta.

Ympäristöministeriö katsoo, että tämä nostaa myös ympäristönsuojelun tasoa ja ehkäisee ympäristön pilaantumista onnettomuustilanteissa. Sisäisen pelastussuunnitelman laatimisen yhteydessä on syytä tehdä huolellinen riskien

arviointi ja kiinnittää huomiota paikan sijaintiin suhteessa vesistöihin, pohjavesiin sekä paikan lähistöllä mahdollisesti sijaitseviin juomavesikaivoihin.

Ympäristöministeriö kannattaa myös tilapäisen säilytyksen vastuuhenkilön nimeämistä.

Ympäristöministeriö kantaa huolta pohjavesien suojelusta. Tilapäisen säilytyksen paikkaa ei lähtökohtaisesti tule lainkaan sijoittaa tärkeille tai muille vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille (luokat 1 ja 2). Mikäli näille alueille kuitenkin katsotaan erityisen painavien syiden vuoksi välttämättömäksi sijoittaa tilapäisen säilytyksen paikkoja, tulee riittävin riskinhallintakeinoin varmistaa, ettei säilytyksestä voi aiheutua pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Lisäksi tulee varmistaa, että paikalla noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varmistua siitä, että mahdolliset vaarallisten aineiden vuodot saadaan kerättyä talteen eivätkä ne pääse ympäristöön.

Asetus

YM ei kannata mahdollisuutta pinota kahta kuljetusyksikköä päällekkäin, kun kyseessä on ympäristövaaralliset aineet, erityisesti jos säilytys tapahtuu pohjavesialueella. Tämä ei ole mahdollista muillakaan tavoin luokitelluilla aineilla ja yhtä lailla on pelastusviranomaisen esteetön pääsy vaarallisia aineita sisältävien kuljetusyksiköiden luokse varmistettava. Päällekkäin pakkaaminen voisi olla mahdollista korkeintaan, kun kyseessä on UN 3077 aineet, jotka ovat kiinteitä.

Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että tilapäisen säilytyksen paikalle asetetaan vaatimus vaarallisten aineiden vuotojen ja saastuneiden vesien talteen keräämisestä.